Obr. 17. Vyškov. Rozsáhlá polozemnice s dochovaným torzem sprašové lavice. Foto B. Mikulková.

Fig. 17. *Vyškov. Large semi-sunken hut with preserved remains of a loess bench. Photo by B. Mikulková.*

polozemnice. Na dně první z nich jsme objevili kostru psa. Druhá polozemnice měla klasickou konstrukci se dvěma kůly v kratších stranách, byla velice rozsáhlá (530 × 310 × 70 cm; obr. 17), u severní strany jsme nalezli torzo sprašové lavice, v těsné blízkosti polozemnice pak i menší zásobní jámu. Oba objekty obsahovaly velké množství typické keramiky, přesleny, závaží a zvířecí kosti. K zajímavým nálezům patřil zlomek skleněného náramku z modrého skla s natavenou žlutou skleněnou nití.

Literatura

Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013: *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.
Mikulková, B. 2008: Vyškov (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 49, 326.
Mikulková, B. 2009: Vyškov (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 50, 303–304.
Mikulková, B. 2011: Vyškov (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 52(1), 204.

Summary

A settlement from the Late Iron Age represents the last component of the multi-period site located in 'Nouzka' field (Vyškov cadastral area, Vyškov District). The rescue excavation yielded two semi-sunken huts. Within the first, the skeleton of a dog was found at its bottom. The second hut featured a standard structure with two posts on its shorter sides (Fig. 17).

Blanka Mikulková

Vyškov (okr. Vyškov)

Ul. Pustiměřská; „Legerní pole", parc. č. 3485/37, 3485/40, 1530/89.

Časná doba laténská (LT A). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Vyškovska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2970611N, 17.0124750E

Během jarních měsíců roku 2023 jsme provedli záchranný výzkum při rozšiřování výrobního areálu společnosti Voestalpine profilform. Areál firmy se nachází v průmyslové zóně při severním okraji Vyškova. Plocha výzkumu o velikosti 1,5 ha ležela na velmi mírném, severně orientovaném svahu. Nejbližším vodním zdrojem je Marchanický potok, protékající zhruba 400 m severně od plochy výzkumu.

Během výzkumu na této velmi rozsáhlé polykulturní lokalitě jsme dokumentovali více jak 100 archeologických objektů. Největší část (celkem 29) jsme datovali do období přelomu starší a mladší doby železné (HA D – LT A). K nalezeným objektům patří různé typy sídlištních jam – zásobní jámy, rozsáhlé stavební jámy (obj. 547). Obytné stavby neměly pravidelný tvar, ale pouze (obj. 517) rovné dno a kůlové jamky rozmístěné nepravidelně uvnitř objektů. Zajímavým obytným objektem je obj. 598 (obr. 18). Měl sice klasicky obdélníkový tvar, ale bez kůlů v kratších stranách. U jižní stěny byl položen typický kamenný obdélníkový žernov a pod podlahou se nacházel stupňovitě zahloubený sklípek na potraviny.

Během výzkumu jsme získali bohatý soubor nálezů. Jedná se především o keramiku (obr. 19; různé tvary, objevuje se i typická kolkovaná výzdoba), keramické přesleny a textilní závaží, kostěné nástroje – hlavně různé druhy šídel, kamenné obdélníkové žernovy. Díky preciznímu dohledávání detektorem kovů jsme získali i pěkný soubor železných a bronzových předmětů (různé zlomky nožů, jehly, jehlice, bronzovou sponu). Toto časně laténské sídliště je velmi rozsáhlé. Další objekty, které byly jeho součástí, jsme nalezli již během výzkumů v předchozích letech i na okolních parcelách (všechny haly společnosti BKR ČR; Čižmářová 2004, 345; Geislerová, Parma 2013, 304–305; Meduna 1964, 39; Šedo 1985).

Obr. 18. Vyškov. Profil laténské polozemnice se sklípkem. Foto B. Mikulková.

Fig. 18. *Vyškov. Cross-section of the La Tène semi-sunken hut with a cellar. Photo by B. Mikulková.*

Obr. 19. Vyškov. Částečně rekonstruovaná nádoba. Foto B. Mikulková.
Fig. 19. *Vyškov. Partially reconstructed vessel. Photo by B. Mikulková.*

Literatura

Čižmářová, J. 2004: *Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.

Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013: *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Meduna, J. 1964: Objev laténského sídliště ve Vyškově. *Přehled výzkumů* 1963, 39.

Šedo, O. 1985: Průzkumy archeologických lokalit v okrese Vyškov. *Přehled výzkumů* 1983, 98–100.

Summary

In the spring months of 2023, a rescue excavation was conducted in the northern industrial zone of Vyškov (Vyškov District). During the excavation of this extensive multi-period site, over 100 archaeological features were documented. Twenty-nine features were dated to the transition period between the Early and Late Iron Age (HA D – LT A). Various types of settlement pits were recognised among the discovered features, such as storage pits, extensive construction pits, and residential structures (Fig. 18). Additionally, the excavation yielded a rich assemblage of finds (including pottery, spindle whorls, loom weights, bone tools, and querns; Fig. 19).

Blanka Mikulková

Zahnašovice (okr. Kroměříž)

Severovýchodní okraj intravilánu, parc. č. 555.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.
Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. A31008–A31030.

Lokalizace: WGS-84: 49.3096572N, 17.5652019E

Při výstavbě nové polní cesty HC2 na severovýchodním okraji intravilánu obce Zahnašovice bylo prozkoumáno několik archeologických objektů, dokládajících existenci několika (nejméně tří) nadzemních struktur. Podobné struktury byly v blízkém okolí již dříve zachyceny výzkumy souvisejícími s přípravou území pro stavbu dálnice D49 (Tajer 2009) a při zakládání infrastruktury pro Strategickou průmyslovou zónu Holešov (Šmíd 2012, 16–18). Objekty prozkoumané při stavbě polní cesty není možné kvůli nepočetnému a špatně určitelnému materiálu blíže zařadit, je však velice pravděpodobné, že jde stále o totéž rozsáhlejší halštatské sídliště, jehož existenci predikoval při svém výzkumu M. Šmíd. Výzkumem při stavbě dálnice lze pak jeho prostorový rozsah vymezit po obou stranách původního, neregulovaného koryta říčky Mojeny. Mimo výše zmíněné konstrukční jámy byla při zakládání polní cesty prozkoumána také část zahloubené chaty z mladší doby železné. K této komponentě patří také drobný opaskový závěsek získaný při detektorové prospekci v prostoru nivního sedimentu v bezprostředním okolí Mojeny, kde nebylo dosaženo sprašového podloží. Zaměřen byl také průběh historické komunikace, oddělující dvě polní trati v severovýchodní části extravilánu obce. Prostor propustku PCH1, který byl součástí předmětné stavby, byl zkoumán předstihově v průběhu výstavby dálničního tělesa.

Literatura

Tajer, A. 2009: Zahnašovice (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 50, 304–305.

Šmíd, M. 2012: Sídliště ze starší doby bronzové v průmyslové zóně u Holešova. *Pravěk. Nová řada* 20, 15–38.

Summary

The construction of a field road on the northeastern edge of the built-up area of Zahnašovice (Kroměříž District) uncovered several poorly datable post holes and part of the sunken hut from the Late Iron Age.

Miroslav Popelka, Martin Paulus, Radka Popelková, Filip Šrámek